

tét fejezte ki a tudományos eredmények eléréséért.

Az MTA Magyar Kriminológiai Társaság az ünnepi ülésen elhangzott értékelések, tájékoztatók és korreferátumok közreadásával hozzá kíván járulni a tudományos értékű, áttekintést nyújtó és előremutató anyagok megőrzéséhez, szélesebbkörű megismertetéséhez, az elhangzott ajánlások gyakorlati megvalósítása, hasznosítása feltételei megteremtéséhez.

E gondolatok jegyében adjuk közre a Kriminológiai Közlemények új, 9. számát.

A szerkesztő

Dr. Sziujártó Károly legfőbb ügyész, a tudományos ülés elnökének

m e g n y i t ó j a

Tisztelt Tudományos Ülész, Kedves Elvtársaink, Elvtársaink!

Az Országos Kriminológiai és Kriminálisztikai Intézet megalakulása 25. évfordulója alkalmából a Magyar Kriminológiai Társaság és az Intézet által rendezett tudományos ülést megnyitom, s egyben üdvözlöm a megjelenteket, valamennyi kedves vendégünket.

Mindannyiunk nevében külön is tisztelettel köszöntöm:

dr. Szabó István elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Közigazgatási és Adminisztratív Osztályának alelnökét,

Ladvánszky Károly elvtársat, belügyminiszterhelyettesét,

dr. Kun László elvtársat, igazságügyi miniszterhelyettesét,

dr. Czili Gyula elvtársat, a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesét,

dr. Horváth Ottó elvtársat, egészségügyi miniszterhelyettesét,

továbbá az OKKRI Tudományos Tanácsa és a Magyar Kriminológiai Társaság Igazgató Tanácsa tagjait.

Tisztelt Tudományos Ülész!

Az évfordulók sajátossága, hogy alkalmat adnak a visszatekintésre, a megtett ut elemzésére, értékelésére és bizonyos mértékben az előretekintésre, a jövő feladatai körvonalazására is. Ugy vélem, hogy a mostani tudományos ülész, amely az Országos Kriminológiai és Kriminálisztikai Intézet megalakulása negyedszázados évfordulójáról emlékezik meg, hasonló lehetőségeket kínál. Az elnöki megnyitó - természeténél fogva - ezekkel a lehetőségekkel azonban nem élhet, ez az előadásra és a korreferátumokra vár. Az elnöki megnyitó csak arra szorít-

kozhat, hogy az évfordulóval összefüggésben néhány gondolatot emeljen ki és hangsúlyozzon.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1960-ban rendelte el az OKKRI létesítését a legfőbb ügyész közvetlen felügyelete alatt. Feladatkörét azonban úgy határozta meg, hogy az nemcsak az ügyési szervezet, hanem valamennyi bűnüldöző és igazságügyi szerv tevékenységének tudományos segítését magában foglalta, továbbá a kriminológia és a kriminalisztika tudományának művelését, fejlesztését is fontos célként jelölte meg.

E feladatok megoldása érdekében megfelelő szervezeti feltételeket is biztosított. Az alapító kormányhatározat ugyanis olyan Tudományos Tanács létrehozását rendelte el, amelynek tagjai a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, a Legfelsőbb Biróság, a Legfőbb Ügyész-ség illetékes miniszterhelyettesei (helyettesei), az Egészségügyi Minisztérium képviselője, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézet igazgatója, az ELTE Bűnügyi Tudományok Intézete igazgatója, és - állandó meghívottként - az MSZMP KB Közigazgatási és Adminisztratív Osztálya képviselője. Ez a Tudományos Tanács a legfőbb ügyész elnöklétével az Intézet megalakulásától kezdve nemcsak az intézet kutatási programjának kialakításában működött közre, hanem a kutatási jelentések megvitatásával, a kutatások alapján szükséges gyakorlati intézkedések megtételével és egyéb módon lényegesen segítette az intézet zavartalan működését és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy most megemlékezhessünk a negyedszázados évfordulóról.

Az Intézet működése során mindig szem előtt tartotta, hogy a kriminológia és a kriminalisztika elméleti művelésével azonos fontosságot biztosítson a tudományos kutatások eredményeinek gyakorlati hasznosítására. Ezt nemcsak azáltal igyekezett biztosítani, hogy a bűnüldöző és igazságügyi szervezetekkel a közös kutatások sorozatát végezte el, hanem azáltal is, hogy kutatásairól ezeket a szervezetek különböző kiadványaiban tájékoztatta, részletesen javas-

latokat tett, felkérésre speciális vizsgálatokat végzett, a továbbképzést segítette, konzultációkkal, könyvtárhasználattal és egyéb módon a gyakorlati szervek rendelkezésére állt.

Az Intézet megalakulásától kezdve széles körű kapcsolatokat épített ki a hazai tudományos és gyakorlati szervezetekkel. Ezek a kapcsolatok egyrészt annak feltételeit teremtették meg, hogy az Intézet tudományos programjának teljesítése során széles körben közös és komplex vizsgálatok elvégzését biztosíthatta, másrészt jelentősen hozzájárult a kriminológiai szemlélet elterjedéséhez a bűnözés jelenségeinek elemzése, értékelése körében. A kapcsolatok ilyen szélesítése ahhoz is lehetőséget teremtett, hogy az Intézet az egyetemek, a Rendőrtiszti Főiskola, a különböző minisztériumok, egyes intézmények oktatási tevékenységében is szerepet vállalhatott.

Az Intézet széles körű nemzetközi kapcsolatokat is kiépített. Ennek során nemcsak a szocialista országok kriminológiai és kriminalisztikai intézeteivel, kutatóhelyeivel, egyetemeivel létesültek - a kiadványcserétől, a kölcsönös tapasztalatcserén keresztül a közös kutatásig - munkakapcsolatok, hanem számos nem szocialista ország hasonló intézményeivel, a nagy nemzetközi tudományos társaságokkal, sőt az ENSZ bűnözéssel foglalkozó szerveivel és kutatóintézeteivel is. E kapcsolatok által az Intézet részesévé vált a nemzetközi tudományos közéletnek és képviselője volt a hazai bűnügyi tudományoknak a nemzetközi fórumokon.

Az Intézet az elmúlt negyedszázad alatt tehát olyan kutatóbázissá fejlődött, amely idehaza és külföldön tekintélyt vívott ki magának és a bűnügyi tudományok hazai fejlődésében meghatározó jelentőségre tett szert.

Mindezek alapján megalapozottan állíthatom, hogy az Intézet ez ideig sikerrel oldotta meg az alapító kormányhatározatban előírt feladatokat és eredményekben gazdag uton jutott el a mai évfordulóig.

E bevezető gondolatok után felkérem dr.Gödöny József elvtársat, az Országos Kriminológiai és Kriminálisztikai Intézet igazgatóját, hogy tartsa meg az Intézet negyedszázados tevékenységéről szóló előadását.

Dr. Gödöny József igazgató

MEGEMLÉKEZÉS AZ ORSZÁGOS KRIMINOLÓGIAI ÉS
KRIMINALISZTIKAI INTÉZET LÉTESITÉSE 25.

ÉVFORDULÓJÁRÓL

Tisztelt Tudományos Ülés!

Kedves Vendégeink!

Amikor 1957-58-ban elkezdtem az akkor még Országos Kriminológiai Intézet elnevezéssel felállítani tervezett intézet szervezési előmunkálatait, és amikor a kriminológiával szemben még létező ellenérzések miatt Országos Kriminálisztikai Intézet elnevezéssel 1960-ban létesült intézet igazgatói kinevezését a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormánytól megkaptam, nem gondoltam arra, hogy egyrészt ily gyorsan elmúlik a 25 év, másrészt, hogy oly szerencsés is leszek, hogy erről az évfordulóról én emlékezhetem meg. Ez a körülmény ugyan óhatatlanul bizonyos fokú elfogultságot fog tükrözni az ismertetésben - amit nézzenek el nekem -, de ugyanakkor azzal az előnnyel is jár, hogy egységes szemlélettel lehet az Intézet működését - megalkulásától napjainkig - áttekinteni, bemutatni és olyan körülményekre is kitérni, amelyek egyébként már a feledés homályába merültek volna.

Az Országos Kriminálisztikai Intézet (1971 óta Országos Kriminológiai és Kriminálisztikai Intézet) a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1960 januárjában kelt 2004/1960 sz. alapító határozata alapján 25 évvel ezelőtt kezdte meg működését a legfőbb ügyész felügyelete alatt.

I. A működés irányító elvei

Az Intézet létesítése jelentős lépés volt a hazai bűnügyi tudományok, különösen a kriminálisztika és kriminológia fejlődésében. Az Intézet létesítése idején ugyanis a bűnügyi tu-